

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра спеціальної фізичної підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ

Назва освітньо-професійної програми	Комп'ютерні науки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	F Інформаційні технології
Спеціальність	F3 Комп'ютерні науки
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	перший (заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 11.07. 2025 р. № 11

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Комп'ютерні науки»

Юлія СИНІЦІНА
(підпис)

Розглянуто на засіданні кафедри спеціальної фізичної підготовки
протокол від 27.06 2025 р. № 16

Безпека життєдіяльності та охорона праці. Робоча програма навчальної
дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ,
2025. 16 с.

РОЗРОБНИК:

1. Професор кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат наук з фізичного виховання та спорту Бачинська Наталія Вероніка Василівна;
2. Доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат наук з фізичного виховання та спорту Петрушин Дмитро Владиславович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Завідувачка кафедри фізичного виховання та спеціальної підготовки Університету митної справи та фінансів, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Луценко Ірина Михайлівна;
2. Завідувач кафедри фізичної культури та спорту Українського державного університету науки і технологій, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, кандидат педагогічних наук, доцент Хаджинов Валерій Анастасійович.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	-	3
Загальна кількість годин	-	90
Рік підготовки	-	1
Семестр	-	1
Лекції	-	4
Семінарські	-	6
Практичні	-	-
Самостійна робота	-	80
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	-
Підсумковий семестровий контроль	-	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» є формування у майбутніх фахівців з вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з правових і організаційних питань охорони праці, з питань гігієни праці, виробничої санітарії, техніки безпеки та пожежної безпеки, визначеного відповідними державними стандартами освіти, а також активної позиції щодо практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Очікувані результати навчання – Демонструє свідоме використання етичних норм, враховуючи загальнолюдські цінності та цінності громадянина України, усвідомлює, що створення цінності (безпеки, здоров'я і добробуту) має ґрунтуватися на засадах соціальної справедливості, свідомо обирає модель безпечної поведінки відповідно до суспільних та особистих цінностей і у разі потреби звертається по допомогу до дорослих, критично оцінює інформацію щодо здоров'я, безпеки та добробуту, здобути з різних джерел, у тому числі цифрових, діє ефективно та самостійно, виявляючи наполегливість у досягненні цілей для реалізації своїх потреб, бажань та інтересів у законний

спосіб, співпрацює з іншими особами для здобуття підтримки й досягнення результату діяльності, спрямованої на збереження безпеки, здоров'я і добробуту, дотримується норм етики та моралі під час прийняття рішень, правил міжособистісного спілкування, поважаючи право співрозмовника на особистий простір, правил комфортного співіснування, розробляючи на їх основі власні, виокремлює прояви дискримінації, виникнення стереотипів, когнітивних викривлень, ідеалізації та етично поводить з живою природою.

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі комп'ютерних наук або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів інформаційних технологій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК6 – Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

Пререквізити та постреквізити дисципліни:

Пререквізити – відсутні.

Постреквізити – «Домедична підготовка».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі результати навчання:

ПРН 1 Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ТЕМА №1. ВСТУП ДО ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЕДІЯЛЬНОСТІ

Здобувачі отримують знання і уміння використовувати законодавчо-нормативні акти з охорони праці у практичній діяльності. Поняття, предмет і метод в дисципліні «Безпека життєдіяльності та охорони праці». Місце охорони праці в підготовці висококваліфікованих фахівців права. Стан охорони праці в Україні та інших країнах. Історія розвитку вчення про охорону праці.

Основні принципи державної політики в галузі охорони праці. Законодавче забезпечення безпеки праці.

ТЕМА №2. ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ. МІКРОКЛІМАТ ВИРОБНИЧИХ ПРИМІЩЕНЬ

Здобувачі отримають знання відносно умов праці, мікроклімату, вимог до виробничого середовища, до освітлення, до вентиляції виробничих приміщень. Психофізіологічна характеристика праці. Фізична та розумова діяльність, поняття про монотонію і гіпокінезію та їх вплив на працездатність і здоров'я людини. Стонлення. Перевтома. Поняття про гігієну праці і виробничу санітарію. Фактори трудової діяльності та умови праці. Мікроклімат та його значення для здоров'я і працездатності людини.

Визначення понять “робоча зона” та “повітря робочої зони”.

Склад повітря робочої зони – природно-фізіологічний склад повітряного середовища виробничих приміщень і території підприємств шкідливими речовинами (газами, парою, пилом, димом, мікроорганізмами), виробничі отрути, вплив шкідливих домішок виробничого повітряного середовища на функціонування організму. Матеріальна та функціональна кумуляція. Залежність шкідливого впливу домішок повітряного середовища від хімічного складу домішок, часу дії, концентрації, параметрів мікроклімату, наявності інших шкідливих факторів, фізичної трудомісткості робіт. Гострі і хронічні отруєння, професійні захворювання. Пневмокониози, фіброгенні шкідливі домішки повітряного середовища

Класифікація шкідливих домішок повітряного середовища за характером дії на організм людини – речовини гостро направленої дії (Г), алергічної дії (А), фіброгенної (Ф) та канцерогенної (К). Класи небезпечності речовин залежно від гранично допустимих концентрацій.

Санітарно-гігієнічне нормування забруднення повітряного середовища на виробництві, гранично допустимі концентрації (ГДК) та орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) шкідливих речовин в повітрі робочої зони. Визначення ГДК при забрудненні виробничого повітряного середовища кількома шкідливими домішками одно направленої та різнонаправленої дії.

Загальні вимоги безпеки щодо організації і проведення робіт з надзвичайно небезпечними речовинами.

Контроль стану повітряного середовища на виробництві, періодичність і методи контролю залежно від класу небезпечності домішок повітряного середовища. Вентиляція виробничих приміщень.

Нагляд за дотриманням санітарних вимог до стану повітряного середовища на виробництві.

Освітлення виробничих приміщень. Значення освітлення для успішної трудової діяльності. Основні вимоги до виробничого освітлення. Види виробничого освітлення та їх характеристика. Нормування виробничого освітлення.

ТЕМА 3. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОДИНИЦЬ У НАДЗВИЧАЙНИХ СТАНАХ

Студенти повинні знати основні поняття з теми та види найбільш поширених надзвичайних ситуацій, особливо ймовірних для нашого регіону та для регіону свого мешкання. Володіти знаннями в галузі прогнозування,

попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків. Вивчення останніх нанотехнічних засобів та систем протидії надзвичайним ситуаціям;
 - вмiти на практицi за сукупнiстю ознак та проявiв iдентифiкувати надзвичайну ситуацiю та вжити заходiв, щодо мiнiмiзацiї її впливу на безпеку життєдiяльностi людини, вмiти надати квалiфiковану практичну та юридичну допомогу постраждалим вiд впливу надзвичайної ситуацiї з метою захисту їхнiх порушених прав та законних iнтересiв.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Вступ до охорони праці та безпеки життєдiяльностi	1. Охорона праці, її предмет, об'єкт, методологiчні основи. 2. Економiчне та соцiальне значення охорони праці. 3. Основнi етапи розвитку вчення про охорону праці. 4. Роль вiтчизняної науки. Зв'язок охорони праці з iншими дисциплiнами. 5. Стан охорони праці, виробничого травматизму та професiйної захворюваностi в Украiнi та iнших державах. 6. Невиробничий травматизм. 7. Основнi принципи державної полiтики Украiни в галузi охорони праці. 8. Основнi поняття в галузi охорони праці.	2
Тема № 2. Основи фiзiологiї та гiгiєни праці. мiкроклiмат виробничих примiщень	1. Поняття про гiгiєну праці та виробничу санiтарiю. Основнi завдання гiгiєни праці й виробничої санiтарiї. 2. Фактори трудової дiяльностi та умови праці.	2

	<p>3. Способи захисту від небезпечних та шкідливих факторів.</p> <p>4. Мікrokлімат та його значення для здоров'я і працездатності людини.</p> <p>5. Хімічні фактори повітряного середовища робочого місця. Шкідливі речовини та їх класифікація. Засоби захисту від шкідливих факторів.</p> <p>6. Вентиляція виробничих приміщень.</p> <p>7. Освітлення виробничих приміщень.</p> <p>8. Кольорове оформлення виробничих приміщень як фактор підвищення безпеки праці і продуктивності праці.</p>	
--	--	--

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Вступ до охорони праці та безпеки життєдіяльності	2
Тема № 2. Основи фізіології та гігієни праці. мікrokлімат виробничих приміщень	2
Тема № 3. Надзвичайні ситуації та їх класифікація. організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних одиниць у надзвичайних станах	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Вступ до охорони праці та безпеки життєдіяльності	20
Тема № 2. Основи фізіології та гігієни праці. мікrokлімат виробничих приміщень	20
Тема № 3. Надзвичайні ситуації та їх класифікація. організаційно-функціональна структура захисту населення та адміністративно-територіальних одиниць у надзвичайних станах	40

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Умови створення парникового ефекту Землі.
2. Характеристика бактеріологічних засобів та профілактичних заходів.
3. Основні напрямки по зменшенню забруднення атмосфери, повітря, земельних та водних ресурсів.
4. Характеристика засобів колективного та індивідуального захисту.

5. Аналіз джерел природного та техногенного випромінювання.
6. Одиниці вимірювання радіоактивності. Поняття періоду напіврозпаду.
7. Потенційні джерела небезпеки та їх наслідки.
8. Організація життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях.
9. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.
10. Аналіз системи державного управління безпекою життєдіяльності.
11. Поняття і предмет охорони праці в галузі.
12. Соціальне значення охорони праці.
13. Економічне значення охорони праці.
14. Юридичне значення охорони праці
15. Об'єкт охорони праці, його компоненти, фази розвитку та будова.
16. Задачі в галузі охорони праці.
17. Умови праці. Класифікація за дією шкідливих і небезпечних факторів.
18. Закон України «Про охорону праці» та його основні положення
19. Охорона праці як галузь людської діяльності і як навчальна дисципліна. Предмет, об'єкт, метод дослідження.
20. Економічне та соціальне значення охорони праці.
21. Основні етапи розвитку вчення про охорону праці. Зв'язок охорони праці з іншими науками.
22. Стан охорони праці, виробничого травматизму і професійної захворюваності в Україні. Невиробничий травматизм.
23. Основні принципи державної політики України в галузі охорони праці.
24. Основні поняття в галузі охорони праці.
25. Фізіологічні основи праці. Основні форми праці людини. Працездатність.
26. Поняття та основні завдання гігієни праці та виробничої санітарії.
27. Мікроклімат виробничого середовища та його значення для здоров'я працівників.
28. Хімічні фактори повітряного середовища. Шкідливі речовини, їх класифікація, заходи і засоби захисту від дії шкідливих речовин. Повітря виробничого приміщення.
29. Вентиляція виробничих приміщень.
30. Освітлення виробничих приміщень.
31. Природні небезпеки (стихійні лиха). Класифікація, причини, наслідки.
32. Небезпеки техногенного походження.
33. Соціальні та соціально-політичні небезпеки.
34. Комбіновані небезпеки. Характеристика, причини, наслідки.
35. Урбанізація та проблеми безпеки життєдіяльності.
36. Розслідування та облік хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві.

6. КРИТЕРІЙ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	
Поточний контроль (ПК)	Підсумковий контроль

Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

**Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти
(денна та заочна форма навчання)**

БАЛЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	<p>Високий рівень компетентностей: Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання (права працівників на охорону праці, пільги і компенсації, охорона праці жінок, неповнолітніх та інвалідів, медичні огляди працівників, санітарно-гігієнічні умови праці електричні травми та чинники від яких яких залежить дія електричного струму на людину, надання першої допомоги при ураженні електричним струмом, засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту, пожежна сигналізація, засоби пожежогасіння, дія термічних, хімічних, механічних та біологічних чинників на організм людини, класифікація та характеристика природних, техногенних та соціально-політичних небезпек), формулювання основних понять та термінів (поняття охорони праці та безпеки життєдіяльності, шкідливі та небезпечні (фактори) умови, гігієна праці та виробнича санітарія, санітарна техніка, категорії тяжкості праці, робоча зона, мікроклімат, електробезпека, пожежна безпека, надзвичайні ситуації; принципи (ергономічні принципи безпеки, принципи державної політики України у галузі охорони праці), розв'язання практичних завдань (освітлення, вентиляція приміщень, захист від шуму, випромінювань та вібрації), висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні діючих нормативних документів законодавства з охорони праці (закони, конституційні засади охорони праці в Україні. Закон України «Про охорону праці». нормативно-правові акти, стандарти в галузі охорони праці, акти, інструкції), діючих в Україні на теперішній час в умовах воєнного стану.</p>
4	<p>Низький рівень компетентностей; Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття та навчальні завдання виконані в повному обсязі з деякими неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання повні, але викладені не чітко, розв'язання практичних завдань здійснено, але без прив'язки до тої чи іншої виробничої системи, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні діючих нормативно-правових актив.</p>
3	<p>Достатній рівень компетентностей :Теоретичні питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні (законодавство України, гігієни праці, технічної безпеки); практичні навички та вміння мають поверхневий характер (слабке володіння термінологією, нормативно-правовою базою охорони праці, виробничої санітарії та технікою безпеки), не вдосконалені, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом в основному виконані, деякі види завдань виконані з помилками.</p>

2	Недостатній рівень компетентностей: Теоретичні питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру (володіння термінологією, нормативно-правовою базою охорони праці, виробничої санітарії та технікою безпеки); практичні навички та вміння засвоєні недостатньо (не орієнтується в сутності електричного струму, його напруги, сили та опору, не знає засобів гасіння пожежі, як використовувати вогнегасники та інші засоби пожежогасіння); більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей: Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття з охорони праці, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, засобами та заходами, що використовуються для безпеки праці.
0	Незадовільний рівень компетентностей . Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та охорона праці» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: комплексні іспити, стандартизовані тести, реферати, студентські презентації та виступи на наукових заходах .

Критерії оцінювання самостійної роботи (заочна форма навчання)

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
26-30	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Доповідь і захист роботи обґрунтовані, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів

21-25	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу; • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, впевнено і обґрунтовано відповів на запитання викладача або здобувачів
16-20	<p>Реферат виконано в повній відповідності до вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самостійно, логічно побудував план роботи, розкрив у повному обсязі тему, продемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням; • Використав сучасні комп'ютерні програми та графічні зображення для пояснення поданого матеріалу, але допустив дві-три незначні помилки. • Виконав роботу грамотно, літературною українською мовою; • Оформив роботу у відповідності до вимог і подав її до захисту у визначений кафедрою термін; • Зміст графічних матеріалів відображає результати, які отримані в розрахунковій частині та оформлено згідно нормативних вимог (за потреби); • Пропредемонстрував розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак відчуває труднощі щодо їх обґрунтування; • На захисті роботи продемонстрував добрі знання з висвітленої тематики, виявлені комплексні знання зі охорони праці та безпеки життєдіяльності, відповів на запитання з декількома неточностями.
11-15	<ul style="list-style-type: none"> • Реферат виконано з незначними порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до виконання реферату; • У тексті виявлені помилки; надлишок елементів описовості; • Добір інформаційних ресурсів та джерел не завжди актуальний та обґрунтований; • Є певні помилки в узагальненні отриманих результатів, розумінні міждисциплінарних зв'язків та способах прикладного застосування отриманих знань; • Робота подана до захисту у визначений кафедрою термін; • Здобувач неякісно підготував та виконав доповідь, невпевнено відповідає на основні питання за змістом реферату.

6-10	<p>Реферат виконано з суттєвими порушеннями вимог завдання, державних норм, робочої програми дисципліни або методичних вказівок до його виконання;</p> <ul style="list-style-type: none"> • В рефераті виявлені суттєві помилки, тема недостатньо розкрита; • Робота подана до захисту з порушенням терміну визначеного кафедрою; • У відповідях на запитання по темі реферату допущені грубі помилки; • Використана застаріла література або відсутні посилання на першоджерела <p>Не систематизована доповідь захисту в цілому.</p>
0-5	<ul style="list-style-type: none"> • Робота не виконана або виконана не самостійно, здобувач не орієнтується в матеріалі дисципліни • Робота подана до захисту не своєчасно, із запізненням строків виконання;

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67		Е	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.	
35-59	не	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній

			роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34		F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Мультимедійні презентації, відеоматеріали.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

1. Конституція України від 28 черня 1996 р. Відомості Верховної ради України 1996 р № 30.

- акти міжнародного права

1. Міжнародне законодавство про охорону праці: Конвенції та рекомендації МОП: У 3-х томах / Упоряд. Е.М. Теличко. – К., 2007.

- закони

1. Закон України «Про охорону праці». Закон введено в дію з дня опублікування - 24 листопада 1992 року (згідно з Постановою Верховної Ради України від 14 жовтня 1992 року N 2695-XII). Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 19 липня 2022 року N 2434-IX (який діє протягом дії воєнного стану, введеного відповідно до Закону України "Про правовий режим воєнного стану", і втрачає чинність з дня припинення або скасування воєнного стану), від 28 липня 2022 року N 2468-IX.

2. Кодекс законів про працю України. Кодекс введено в дію з 1 червня 1972 року (зміни, внесені від 15 березня 2022 року N 2136-IX, ОВУ, 2022 р., N 31, ст. 1634 (який діє протягом дії воєнного стану, введеного відповідно до Закону України "Про правовий режим воєнного стану", і втрачає чинність з дня припинення або скасування воєнного стану), від 16 листопада 2022 року N 2759-IX, ОВУ, 2022 р., N 98, ст. 6092.

3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Вводиться в дію Постановою ВР № 2802-XII від 19.11.92, ВВР, 1993, № 4, ст.20. Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1123-IX від 18.12.2020, ВВР, 2021, № 12, ст.98 - вводиться в дію з 14.02.2021.

4. Кодекс цивільного захисту України. Із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 16 листопада 2022 року N 2750-IX, ОВУ, 2022 р., N 96, ст. 5960.

5. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку». Вводиться в дію Постановою ВР № 40/95-ВР від 08.02.95, ВВР, 1995, № 12, ст.82. Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1082-IX від 15.12.2020, ВВР, 2021, № 16, ст.144

6. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Вводиться в дію Постановою ВР № 4005-ХІІ від 24.02.94, ВВР, 1994, № 27, ст.219. Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1113-IX від 17.12.2020, ВВР, 2021, № 12, ст.95.

7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 46-47, ст.403). Із змінами, внесеними згідно із Законами № 1217-IX від 05.02.2021, ВВР, 2021, № 19, ст.171.

8. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Із змінами і доповненнями, внесеними Законом України підпунктом 2 пункту 26 розділу І від 28 квітня 2021 року N 1423-IX, набирають чинності з 26 травня 2022 року.

9. Закон України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 від 24 лютого 2022 року № 2102-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.

10. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» № 2849-IX від 13.12.2022 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>.

- підзаконні акти

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р.№ 1232 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».

2.Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Затверджена Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528.

3.НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 р. № 151.

4.НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.

5.НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.

6.НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнагляддохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.

7.НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнагляддохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.

9.НПАОП 0.00-4.33-99 «Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. Наказ Держнагляддохоронпраці від 17.06.1999 р. № 112.

10.НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою». Наказ Держнагляддохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.

Підручники:

1.Грибан В.Г., Фоменко А.Є., Казначеев Д.Г. Підручник. «Безпека життєдіяльності та охорона праці». Дніпро. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2021.-480 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Грибан В.Г., Казначеев Д.Г., Бойко О.І. Безпека життєдіяльності та охорона праці у схемах: навчальний посібник. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ.2019. 228 с.

2. Пожарова О. В. Охорона праці : навчальний посібник. Одеса, 2022. 86 с.

3. Заїкіна Д. П., Глива В. А. Основи охорони праці та безпека життєдіяльності: посіб. Д. П. Заїкіна, В. А. Глива. – RS Global Sp. z O.O., Warsaw, 2019. 44 с.

Інтернет–ресурси:

1.<http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).

2.<http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

3.<http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.

4.<http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.

5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)»

6. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>. - Всі документи - Верховна Рада України.

**Завідувач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
майор поліції**

Віктор БОГУСЛАВСЬКИЙ